

Velkommen til Sporene ved Frederiksdal Gods

Du kan vælge mellem tre forskellige spor, som byder på alsidige naturoplevelser og et spændende indblik i herregårdslandskabets historie og nutidens moderne landbrugsproduktion. Det gule spor (1,3 km) guider dig igennem godsets park, og det røde spor (2,1 km) viser dyrehaven frem. Det blå spor (4,3 km) sammenføjer en tur i godsets park med en tur i kystlandskabet omkring Frederiksdal Gods og går tættere på kirsebærproduktionen. Sporene er åbne hele året fra kl. 08.00 til solnedgang. God tur!

Læs mere om Frederiksdal Gods og herregårdslandskabet ved Naturcenteret i parken (Punkt 4 på kortet).

1 Dyrehave og skoven

Er formentlig anlagt i 1700-tallet for at sikre en stabil levering af vildtkød til godset. Her opleves blandt andet bøgeskov og fredet egeblandingsskov.

2 Frederiksdal Gods

Frederiksdal dukker frem af historiens tåge omkring 1400 som væbneren Jens Grims' befæstede gård, Grimsted, der lå vest for det nuværende gods. Den har muligvis haft en endnu ældre forgænger. Iskælderhøjen inde i parken minder meget om den tidligste middelalder borgbanker, der havde et forsvarstårn af træ. Den nuværende hovedbygning er opført i 1750'erne.

I 1752 blev Grimsted købt af enkegrevinde Ide Margrethe Knuth, Knuthenborg, der forinden havde købt en række større gårde for at oprette baroniet Christiansdal til sin

næstældste søn Christian Frederik Knuth. Hun omdøbte Grimsted til Frederiksdal og lod den nuværende hovedbygning i italiensk rokoko opføre som et passende hovedsæde for baroniet. Nord for gården blev der anlagt en storslået park i fransk stil med alleer og klippede hække.

Efter hundrede år med 7 forskellige ejere, blev Frederiksdal i 1890 købt af godsejer Daniel Frederic le Maire. Han omlagde haven til dens nuværende engelske stil og lod i 1914 hovedbygningen forlænge. Hans enke, Beate le Maire, lod i 1948 seks ha gammel egeskov frede. Efter fru le Maires død købte Niels Krabbe godset i 1957. Den nuværende ejer Harald Krabbe overtog Frederiksdal efter Jon Krabbe i 2000.

Frederiksdal er i dag på 440 ha, heraf 50 ha plantage, 20 ha skov og 13 ha park og have. Fremsynede ideer og maskiner har altid været en del af stedets dna. Landbruget er i dag samlet i et landbrugsfællesskab, der forener de 4 gårde på Vestlolland, Frederiksdal, Stensgaard, Nøjsomhed og Sophiedal, til et 1.600 ha stort landbrug, som er drevet som én effektiv bedrift. Der er fokus på planteavl, dygtige medarbejdere, den nyeste viden kombineret med gamle erfaringer. Foruden kirsebær, så er afgrøderne på Frederiksdal især sukkerroer, hvede, byg og frøgræs.

3 Vineri

Vin er en stor del af landbrugsproduktionen på Frederiksdal Gods. Du har mulighed for at opleve godsets vineri. Efter aftale kan interesserede se den unikke produktion, høre om vinene, smage og købe flasker med hjem. Frederiksdal Kirsebærvin er Nordens største vinproducent. Her produceres hvert år cirka 70.000 flasker kirsebærvin, som sælges i hele verden.

4 Naturcenteret og børnesø

Naturcenteret byder på en naturudstilling, hvor du kan opleve fugle, insekter og padder. Du kan også læse mere om godsets historie og herregårdslandet. Medbragte madpakker kan nydes i tørvejr eller i skygge. Der er plads til større grupper. Der findes et toilet (tilgængeligt fra april til november). I en lille sø nordvest for Naturcenteret kan du fange krible-krable dyr med fiskenet fra en flydebro.

5 Parken

I parken findes mange elementer, som vidner om godsets lange historie - bl.a. en iskælder, et kinesisk lysthus fra år 1900 og ferskvandssøer. Ferskvandssøer var en yndet spise for 1700-tallets elite.

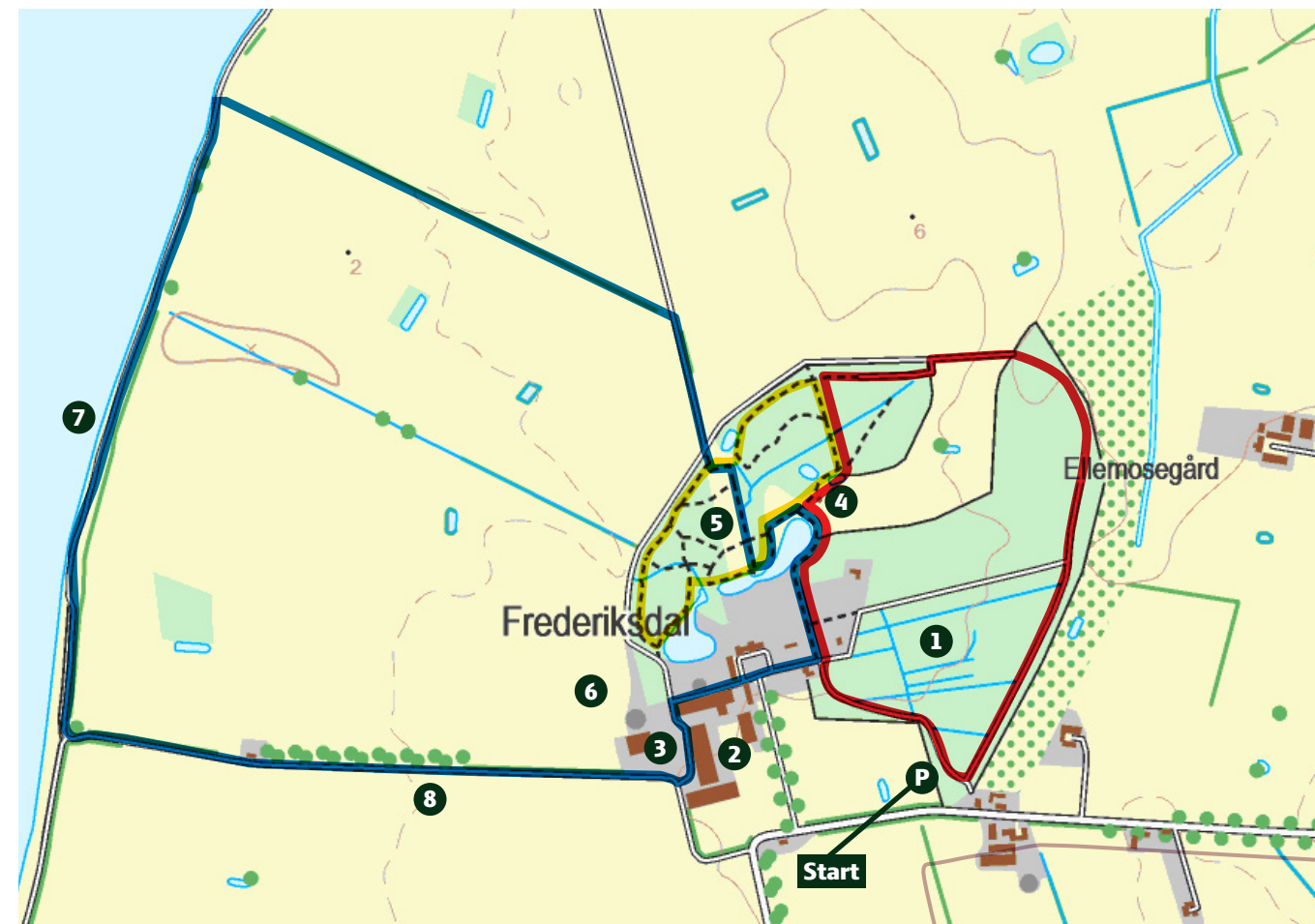

Se efter den gule folderkasse - her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket med gule, røde og blå trekantede på pæle

500 m

Andre stisystemer. Se Naturlandet Lolland-Falsters app

Hent den gratis app "Naturlandet Lolland-Falster" i din appstore (tilgængelig for iOS og Android). Her finder du endnu flere historier om naturen, landskabet og godset, som du kan læse undervejs. God fornøjelse.

Naturlandet - din guide til naturlige oplevelser på Lolland-Falster

Hent appen i enten App Store eller Google Play

6 Kirsebærmark

Ved Frederiksdal Gods kan du opleve det helt rigtige klima til produktion af kirsebær. På Lollands vestlige spids er der både lunt og tørt. På Frederiksdal dyrker man surkirsebær, modsat sødkirsebær, som er dem, man spiser friske om sommeren. Surkirsebær egner sig ikke til at spise, men de er til gengæld fremragende til syltning og vin. Stevnskirsebærret – også kaldet Nordens Drue – er ryggraden i produktionen.

7 Kyst og dige

Oplev en fin udsigt over Langelandsbæltet i et varieret landskab med marker og strand. Ved Frederiksdal Strand er det muligt at bade. Kysten i øvrigt præges af Frederiksdal Dige, der beskytter det lavtliggende Lolland mod havet.

8 Korsnakke vindmøllepark

De 6 store vindmøller byder på en særlig landskabsoplevelse. Vindmøllerne er sat i drift i 2017, og de forsyner ca. 20.000 husholdninger med CO₂-fri strøm. Læs mere om produktionen af grøn energi ved foden af vindmøllen.

Kortsignaturer - rutekort

	Levende hegn		Sø/vådomr.
	Skov		Bygninger
	Vej		Sti
	Ruter		

4 Henvi sning til forklaring

For mere information

Frederiksdal Gods, Frederiksdalvej 30, 4912 Harpelunde
Tel: 54 90 11 11, info@frederiksdal.com
www.frederiksdal.nu

For yderligere information om mulighederne i området henvises til:

Naturlandet Lolland-Falsters app (hentes i din appstore)
www.visitlolland-falster.com
www.nakskovfjord.dk

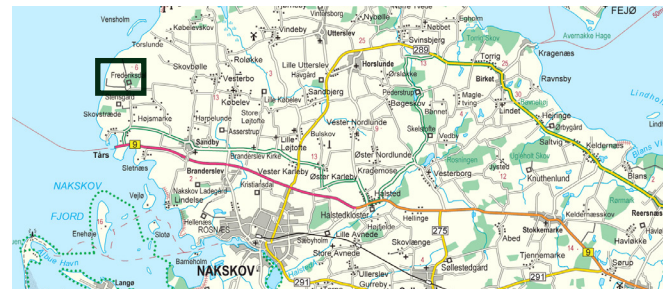
Flere muligheder

- Naturpark Nakskov Fjord: Frederiksdal Gods er en del af Naturpark Nakskov Fjord. Naturparken byder på mange spændende natur- og friluftoplevelser.
- Kombiner et besøg på sporene med en tur på den lokale cykelrute Nordens Druer: Ruten præsenterer de lokale seværdigheder og oplevelser på Nordvestlolland. Ruten har udgangspunkt i Nakskov og går forbi Frederiksdal Gods på vej til havnen i Onsevig.

Hvem står bag?

Sporene er etableret i samarbejde mellem Frederiksdal Gods, Naturpark Nakskov Fjord og Naturlandet Lolland-Falster. Naturlandet Lolland-Falster er et samarbejdsprojekt mellem Guldborgsund og Lolland Kommuner samt Nordea-fonden.

Frederiksdal Gods ligger ca. 14 km NV for Nakskov. Sporene starter ved parkeringspladsen ved Frederiksdalvej (GPS: 54.902041, 11.045884). Her starter det røde spor. Du finder det blå spor og gule spor ved at følge det røde mod nord. Alternativt kan det blå spor startes ved vineriet på Frederiksdal Strand (GPS: 54.903087, 11.038917) eller ved Frederiksdal Strand (GPS: 54.903321, 11.023119). Der er parkeringsmuligheder begge steder. Den mørkegrønne firkant viser et udsnit svarende til rutekortet på indersiderne.

Praktiske oplysninger

Godsejer Harald Krabbe, Frederiksdal Gods, stiller disse spændende spor til rådighed for friluftslivet. Besøgende færdes således på lodsejerens private ejendom, hensynsfuldhed og respekt for den opsatte skiltning er derfor ønsket. Hund skal føres i snor overalt. Sporene er ikke egnede for kørestolsbrugere. I de vådeste perioder af året anbefales der solidt fodtøj. Ved Naturcenteret findes et toilet, som er tilgængeligt fra april til november. Kontakt godskontoret for mere information.

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet

Projektet har følgende samarbejdspartnere:
Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Skovforening, Friluftsrådet, Kommunernes Landsforening, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Naturstyrelsen.

Støttet af Nordea-fonden og Miljøministeriet.

Tekst: Naturlandet Lolland-Falster og Frederiksdal Gods
Tegninger: Michael Pedersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrug & Fødevarer, Axelstorv 3, 1609 København V
E-mail: spor@lf.dk

NORDEA FONDEN
Vi støtter gode liv

www.spor.dk

SPOR1016. www.artefraxis.dk. 6/2018

Sporene ved Frederiksdal Gods

Spor i Landskabet